

d'una colonització grega que li hauria donat el nom de *Jona* 'vila jònica'. Esperem, ara que hi ha més cultura històrica, que s'abolixi el fantàstic adjectiu *jonense*³ que a base d'això van forjar alguns pedants amb influència local).

La idea d'anomenar amb *joiós* o altres qualificatius afins les creacions de població no és pas cosa recent, sinó ben pròpia del període nacional de la nostra història.

Que el qualificatiu *-jojosa* és venerable, i anterior ja al moment en què la reina Maria, la regent muller d'Anfós el Magnànim li atorgà categoria de vila reial, es comprova pel fet que aquest qualificatiu o el d'altres derivats de *joia*, s'usà també per a d'altres creacions d'aquells temps. Una gran fortalesa catalana a Sardenya és batejada «castrum de *Joyosa Guarda*» l'any 1325 (Finke, *Acta Aragonensia* II, 628) D'aquest temps vindran també els següents: «Molí de *Joia*» al peu mateix de la parròquia de Riells de Montseny, avui gros mas anomenat vulgarment *can žōjə* (1960, 1988). A Mallorca: *Es Clot d'En Joia*, oït a Sineu, on hi ha les mines de Sa Raconada, entre el camí de Maria i el de Muro (XL, 106); Prat d'*epžōj* en te. de Muro (XLI, 19.20, Masc.IIG7), on l'antiguitat de la denominació es revela ja per ser del masculí *joí*, tan vivaç en l'ús trobadoresc com insòlit en el del català modern. Més sobre aquest tema en *DECat.* IV, 541a56-b13.

¹ En efecte és la que apareix (3 o 4 cops) en una disposició de Felip IV, a. 1655 a favor d'uns «naturales de *Villajoyosa* en el reyno deValencia» (*El Arch.* IV, 366.67).— ²Ja figurava el nom en un document de Jaume II, a. 1322, a favor de Bernat de Sarrià, però ignorem en quina forma, car només el veig publicat en una traducció o adaptació castellana del segle XIX (*El Arch.* IV, 319). Els primers testimonis precisos i segurs són de 1524, on s'imposen penes pecuniàries i altres als ciutadans de la «Villa de Villajoyosa» perquè tots s'havien alçat com agermanats (*El Arch.*, IV 354-366). I una comunicació de 1595 «als jurats de la vila de Villajoyosa» perquè facin obres a les muralles. C. 1600 consta *Villajoyosa* amb 380 cases (*El Arch.* IV, 378, 380) i amb 350 segons Reglà.—³ Per què no *vilers* com diuen la gent del país? O bé fabricar *josans* fóra lícit si els plagués...

JOLI, JULI

Apleguem ací alguns noms que han brotat d'aquest branc lingüístic, descabdellat i explicat des dels orígens, en el *DECat.*, art. *enjòlit* (particularment en el penúltim, en la nota 6 i p. 36 § 5a54-55, i sobretot en el vol. IV, 501).

La Masia *d'en Joli d'Amont* a Sant Miquel de Llores,

ja documentat a. 1385, *InvLC.*

La Coma d'en Joli (*ēqžōli*) te. Òpol (XXV, 185.16).

Puig d'en Joli, te. Vivers (p. 365). Començà per ser NP, més freqüent a la Catalunya del Nord, on ja veiem un «sig. Bernardi *Iolè*» a. 1154, i set o vuit casos més de tal cognom fins a 1290 (*InvLC*). No sols, però, allà: Un Domingo *Jolis* feia de guanter a Ripoll l'any 1774 (Serra Vilaró, *Pinós Mpl.* III, 241). En un nom com *Joliessa* (Pda. de Llivia), dubtem entre veure-hi el femení corresponent, i un compost soldat de (*dējūs* *ka*) *Iessa* (cf. art. *Iessa*).

De la variant metafònica *Juli*, que vaig explicar a la fi de l'article *enjòlit*, ve el nom de *Vall de Juli*, veïnadet d'el te. de St. Genís de Palafolls, en el Maresme de Llevant, en un replec del vessant NE de Montagut; avui es coneix sobretot una masia que a Malgrat anomenen *Can baldežūli* (XLV, 104, a. 1964).

En altres parònims, la semblança em sembla enganyosa. *Jolvets* a Llanera de Solsonès (XVI, 127.3) deu ser alteració de la variant *Giliberts*, que té aire de ser NP germànic. Un NP f. *Jollèn* en un doc. del NO., a. 1093 (MiretS., *Templ.*, p. 171 n.4), amb una variant en un doc. de 1084 llegit a l'Arxiu de Solsona, tindrà certament tal origen: d'un cpt. GAUZ-LINDI-S format amb aqueixos dos components (com p. ex. *Gudilindis*, Aebischer, *Onom. Cat.*, 33), amb assimilació z-l > l-l, i partint de la variant *Jauz-* que, en la nostra antroponímia, es presenta sovint amb GA->ja, per influència francesa o llesmosina.

JOMBO, Can-

Veïnat del terme de Sant Joan de Mediona (Alt Penedès).

PRON. *kāp žōmbu*, oït allí (31-XII-1933). Evidentment malnom popular, d'origen incert. Potser relacionat amb l'arrel onomatopeica *jump-* 'saltar, botar, gronxar' que ha donat el gascó *jumpà*, sard *jumpare* i angl. *to jump* (cf. *PVArGc* 520a47-60). J.F.C.

Jon V. Ison s.v. *Isil* *Jonc* i derivats V. *Jonquera*

JONCANAT o JOCONAT

Collada, entre Llorona i la Mare de Déu del Mont, en el terme de Bassegoda (Garrotxa). NL recollit per JCoromines a Llorona (1932 o 1958) en una de les dues variants, i llegit en l'altra forma, en una narració d'excursionistes.

És incert si ve de *jou* 'collada' (Coll de *Jou*) o de *jóc* 'ocells', cf. ross. *joquimer* 'jou': hi pogué haver contaminació de *jonc* i els seus derivats; o propagació